

Sygn. akt III KK 27/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Rafał Malarski (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej del. do Prokuratury Krajowej
Bożeny Góreckiej,

w sprawie **J. S.**

oskarżonego z art. 273 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 25 maja 2021 r.,

kasacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 29 października 2020 r., sygn. akt XI Ka 662/20,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie

z dnia 17 sierpnia 2020 r., sygn. akt III K 114/20,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, wyrokiem z 17 sierpnia 2020 r., skazał J. S. za czyn z art. 273 k.k. na karę grzywny w ilości 200 stawek dziennych, każda w wysokości 20 zł. Sąd Okręgowy w Lublinie, po rozpoznaniu w dniu 29 października 2020 r. apelacji obrońcy, zmienił pierwszoinstancyjny wyrok i uniewinnił oskarżonego.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego na niekorzyść oskarżonego złożył Prokurator Rejonowy Lublin-Południe w Lublinie, zarzucając rażącą i mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazę prawa materialnego, to jest art. 271 k.k., która doprowadziła do bezzasadnego uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynu z art. 273 k.k. W konsekwencji oskarżyciel publiczny zażądał uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi *ad quem* do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację obrońca wniósł o jej nieuwzględnienie.

Stanowisko skarżącego zyskało wsparcie u obecnego na rozprawie kasacyjnej prokuratora Prokuratury Krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Tytułem wprowadzenia trzeba odnotować, że przedmiotem czynu w niniejszej sprawie – co słusznie uwypuklił skarżący – nie było pisemne oświadczenie J. S. o rezygnacji z pełnienia przez niego funkcji członka Zarządu [...] Klubu „N.” w L., ale sporządzona na nim ręką prezesa tego klubu adnotacja „Otrzymałem 16.08.2012 r.”, opatrzona czytelnym podpisem „G. G.”. Poza sporem było, że autorem owej adnotacji był prezes Zarządu klubu G. G., że poświadczył on ewidentną nieprawdę, co legło u podstaw prawomocnego skazania go w dniu 5 lutego 2020 r. za występki z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k., że J. S. przedłożył swoje oświadczenia z ową adnotacją G. G. w kwietniu 2019 r. w Urzędzie Miasta Wydziale Sportu i Turystyki i że celem oskarżonego było uniknięcie odpowiedzialności majątkowej za wykorzystanie przez klub dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Kontrowersje budziły natomiast kwestie łączące się ze zdefiniowaniem podmiotu czynu zabronionego z art. 271 k.k. oraz przedmiotu jego bezpośredniego

działania. Zagadnieniom tym bardzo wiele uwagi poświęcił prokurator, poruszając nawet wątki mające z nimi odległy związek. Sąd Najwyższy, dzieląc w pełni wyrażone w kasacji konkluzje, za celowe uznał jedynie zwięzłe odniesienie się do tej problematyki, która dla rozstrzygnięcia sprawy miała kluczowe znaczenie.

Po pierwsze – G. G., jako prezes Zarządu klubu o statusie stowarzyszenia, niewątpliwie dysponował uprawnieniem do wystawienia dokumentu w postaci potwierdzenia złożenia pisma zawierającego oświadczenie innego członka Zarządu o rezygnacji z pełnionej funkcji. Kompetencja ta wynikała zarówno z ogólnej powinności informowania przez osoby kierujące podmiotami zbiorowymi odpowiednich organów o zmianach personalnych zachodzących we władzach tych podmiotów, a co za tym idzie z oczywistego uprawnienia do poświadczania okoliczności związanych z tymi zmianami, jak i ze szczególnej delegacji wyprowadzonej z przepisów prawa. [...] Klub „N.” w L. działał wszak w formie stowarzyszenia (podobnie jak uczniowski klub – art. 4 ust. 7 ustawy z 25 czerwca 2010 r. o sporcie), a zatem Zarząd, zgodnie ze statutem określającym jego kompetencje (art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach), kierował bieżącą działalnością klubu. W jej ramach istniał obowiązek składania do organu ewidencyjnego wniosku o dokonanie w ewidencji zmian dotyczących składu Zarządu; ciążył on z istoty rzeczy na prezesie Zarządu (§ 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z 18 października 2011 r. w sprawie ewidencji klubów ch).

Po drugie – jakkolwiek pojęcie „dokumentu” użyte w art. 271 § 1 k.k. ma zakres węższy niż ogóle pojęcie „dokumentu” określone w art. 115 § 14 k.k., bo musi być on wystawiony przez osobę o szczególnych właściwościach (przestępstwo indywidualne), a poza tym musi odznaczać się walorem zaufania publicznego, a więc i domniemaniem prawdziwości, to bez wątpienia dokumentem, o którym mowa w przepisie definiującym przestępstwo fałszu intelektualnego, było poświadczenie autorstwa G. G., stwierdzające złożenie przez oskarżonego oświadczenia o rezygnacji z funkcji członka Zarządu [...] KS „N.” w L..

Po trzecie wreszcie – zachowanie G. G. polegało na poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, albowiem nie tylko kreowało odbiegający od prawdy skład osobowy władz prowadzonego w formie

stowarzyszenia klubu, ale mogło też wywołać, na co zresztą liczył oskarżony, skutki w sferze toczącego się postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezydenta Miasta, a dotyczącego zwrotu pobranej przez klub dotacji.

Uogólniając całe zagadnienie, wolno stwierdzić, że sporządzenie przez prezesa zarządu klubu działającego w formie stowarzyszenia adnotacji o nieistniejącym złożeniu przez innego członka zarządu oświadczenia o rezygnacji z pełnionej funkcji stanowi wystawienie dokumentu poświadczającego nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a więc wyczerpuje znamiona przestępstwa fałszu intelektualnego, o którym owa w art. 271 § 1 k.k.; zachowanie polegające na użyciu takiego dokumentu poświadczającego nieprawdę penalizuje przepis art. 273 k.k.

Przedstawione rozważania uprawniały do konkluzji, że Sąd odwoławczy dopuścił się rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa materialnego wskazanego w prokuratorskiej kasacji (art. 523 § 1 k.p.k.). Dlatego Sądowi Najwyższemu nie pozostawało nic innego, jak tylko wydać zaproponowane przez skarżącego rozstrzygnięcie kasatoryjne (art. 537 § 2 k.p.k.).

Sformułowane przez instancję kasacyjną zapatrywanie prawne będzie dla Sądu Okręgowego w Lublinie wiążące (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.).

(r.g.)

[ms]